

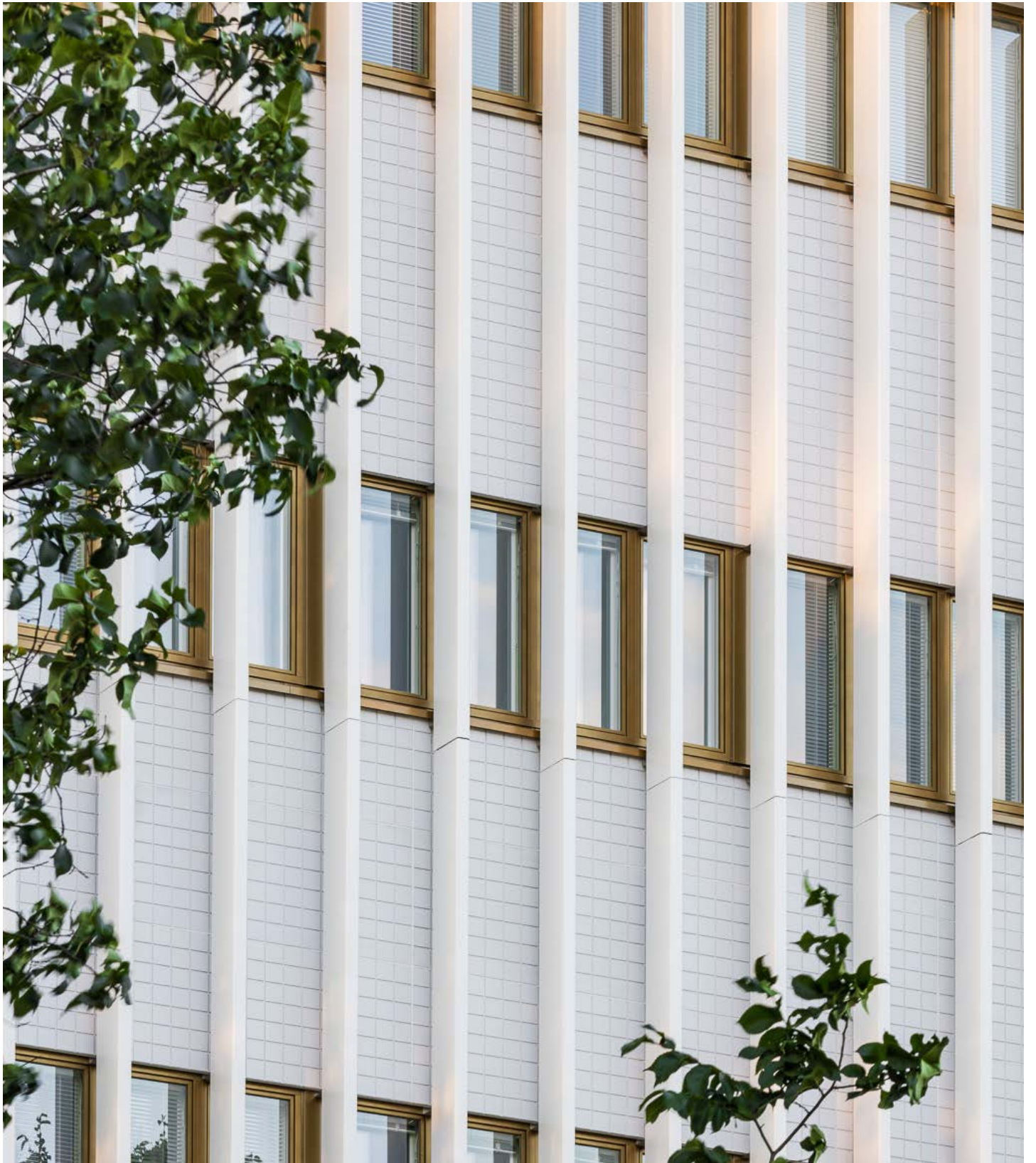

TOIMINTAKERTOMUS
VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2024

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

Hallinto-oikeuden tehtävänä on valvoa julkisen vallankäytön laillisuutta ja antaa oikeusturvaa yksityisille henkilöille ja yhteisöille. Hallinto-oikeus ratkaisee viranomaispäätöksistä tehdyt muutoksenhaut ja hallintoriita-asiat riippumattomasti ja tasapuolisesti.

Helsingin hallinto-oikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Uudenmaan kunnat. Tuomiopiirinä on koko maa arvonlisä- ja valmisteveroasioissa sekä tulliasioissa.

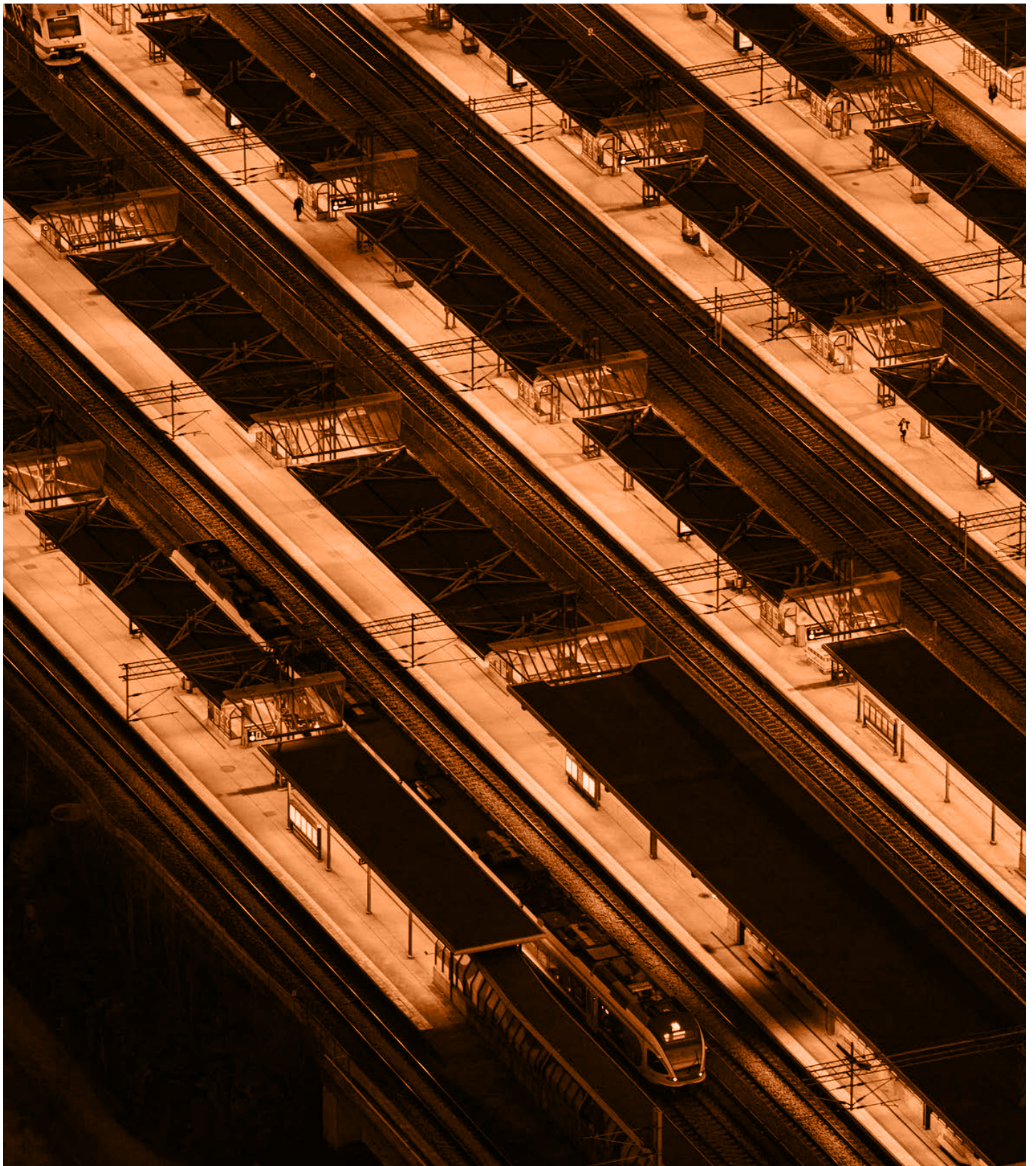
Valtaosa hallinto-oikeuteen tulleista valituksista ratkaistaan kirjallisessa menettelyssä. Tarvittaessa asiassa toimitetaan suullinen käsittely, jossa asianosaisilla on mahdollisuus tulla henkilökohtaisesti kuulluiksi ja jossa voidaan myös kuulla todistajia. Hallinto-oikeus voi asian selvittämiseksi toimittaa myös katselmuksen.

Hallinto-oikeutta johtaa ylituomari. Hallinto-oikeuden johtamisessa ja kehittämisessä

ylituomaria avustaa johtoryhmä, johon ylituomarin lisäksi kuuluvat osastonjohtajat ja hallintopäällikkö. Viraston yhteistoimintaelimenä toimii yhteistyökomitea.

Lainkäyttöasiat ratkaistiin kertomusvuonna neljällä osastolla. Kullakin osastolla on osaston johtajan lisäksi hallinto-oikeustuomareita, hallinto-oikeuden esittelijöitä sekä notaareita. Lainkäyttösihteerit ja notaarit esivalmistelevat asiat kansliassa. Hallinto-oikeudessa on myös asiantuntijajäseniä lastensuojelua, mielenterveysasioita, kehitysvammaisten erityishuoltoa sekä päihdehuoltoa, adoptiota ja tartuntatautilakia koskevista asioista.

Lainkäytön tukitoiminnoista vastaa hallinto-osasto, jota johtaa hallintopäällikkö. Tukitoiminnot vastaavat asioiden kirjaamisesta sekä arkistoinnista, henkilöstö- ja taloushallinnosta, virastopalveluista, ICT-toiminnoista, tietopalvelusta ja viestinnästä.

SISÄLLYS

Työtä, tuloksia ja ajan ilmiöitä	6
Arbete, resultat och aktuella trender	10
Varautumisella varmuutta toimintaan	14
Velvoitettavasta tahosta rakennusvalvonta-asioissa	18
Hallinto-oikeus arvioi lapsen ja tämän sijaissisaruksen yhteydenpidon rajoittamisen edellytyksiä	22
Laatuhanke julkaisi laadukkaan päätöksen käsikirjan	24
Palautetaidot tukevat työssä kehittymistä	28
Arvotyötä yhdessä	30
Vilkas viestinnän kehittämisen vuosi	34
Kohtaamisen iloa hallinto-oikeudessa	36
Lausunnot ja asiantuntijakuulemiset	38
Ratkaisutoiminta jatkui tehokkaana	41
Työtilastot	44

Ylituomari Ann-Mari Pitkäranta

TYÖTÄ, TULOKSIA JA AJAN ILMIÖITÄ

Helsingin hallinto-oikeuden vuosi 2024 oli työntäyteinen, mutta myös tuloksellinen. Hallinto-oikeus ratkaisi 7 108 asiaa. Keskimääräinen käsittelyaika 8,4 kuukautta laski kuukaudella edelliseen vuoteen verrattuna. Myös yli vuoden vanhojen vireillä olevien juttujen määrä laski 372 asiaan, kun edellisen vuoden lopussa niiden määrä oli 423.

Hallinto-oikeuteen saapuneiden asioiden määrä sen sijaan kasvoi merkittävästi. Hallinto-oikeuteen saapui 7 378 asiaa, mikä oli 773 asiaa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Hallinto-oikeudessa käsiteltävien asioiden painopiste siirtyi yhä enemmän sosiaali- ja terveydenhuollon asioihin, joita oli jo 31 prosenttia saapuneista asioista. Ulkomaalaisasiat ovat kuitenkin vielä säilyneet suurimpana asiaryhmänä. Niitä oli noin 33 prosenttia kaikista saapuneista asioista. Myös saapuneiden ulkomaalaisasioiden samoin kuin veroasioidenkin määrä kasvoi edellisvuoteen verraten. Sen sijaan rakentamista koskevien asioiden määrä väheni hieman. Hallinto-oikeuden työvuotta leimasi myös kaksi suurempaa samaa oikeudellista kysymystä

koskevaa useamman sadan jutun vireille tullutta jutturypästä. Toinen niistä koski valituksia kaupparekisteristä poistamisesta ja toinen kiinteistöverotusta.

Hallinto-oikeuden henkilöstöresurssija on vahvistettu. Olemme saaneet täytettyä vakinaisia virkoja, mikä on vähentänyt henkilöstön vaihtuvuutta. Hallinto-oikeus on työpaikkana

ollut hakijoiden määrästä päätellen kiinnostava. Olemme saaneet rekrytoitua osaavaa ja kokenutta henkilöstöä. Hallinto-oikeudessa eri henkilöstöryhmissä tehtävä työ on monipuolista ja vaihtelevaa, joskin myös vaativaa. Asianhallintajärjestelmä Haipa vaatii sekin vielä kehittämistä. Raportointijärjestelmän toimimattomuus on ollut kuluneen vuoden suuri haaste erityisesti johtamisessa.

Varautumiseen ja kyberturvallisuuteen on hallinto-oikeudessa kiinnitetty entistä enemmän huomiota. Epävarmuuden aikoina on myös vaurauduttava nopeastikin kasvaviin asiamääriin. Niin hallinto-oikeuden tavanomaisessa työssä kuin varautumisessakin tärkeintä on henkilöstön vahva ammattitaito kaikissa henkilöstöryhmissä. Sitä samoin kuin hallinto-oikeuden työprosesseja ja toimintaa on kehitettävä pitkäjänteisesti. Hallinto-oikeuden ensimmäinen strategiakausi 2021–2024 päättyi vuoden lopussa. Uudella strategiakaudella keskitytään ennen kaikkea lainkäytön tukitoimintojen sujuvuuteen ja tätä tukevien toimintamallien viemiseen käytännön työhön.

Hallinto-oikeustyö perustuu viestintään

Helsingin hallinto-oikeuden toimintastrategiassa kehittämisen painopistealueena oli kuluneena vuonna vuorovaikutus ja tiedonkulku sekä työhyvinvointi.

Hallinto-oikeus on kuluneena vuonna myös vahvistanut arvonsa: oikeusturva, ammattitaito ja arvostus.

Koko hallinto-oikeuden toiminta perustuu pitkälti viestintään. Hallinto-oikeuden tärkein viesti on lainkäyttöasiassa annettu ratkaisu perusteluineen. Ratkaisun perustelujen tulisi olla mahdollisimman loogisia ja selkeitä, vaikka ratkaistavat asiat ovat usein monimutkaisia. Hallinto-oikeuden ratkaisuja lukevat asianosaisten lisäksi monet tahot, kuten korkein hallinto-oikeus muutoksenhakutuomioistuimena, muut hallinto-oikeudet, viranomaiset, hallinto-oikeuksissa asioivat asiamiehet, tiedeyhteisöt ja media. Tämä asettaa omat haasteensa päätösten kirjoittamiselle.

Päätösten kirjoittamista on kehitetty hallintotuomioistuinten yhteisessä laatuhankkeessa. Laatuhanke julkaisi syksyllä 2024 Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden järjestämällä

laatupäivillä päätösten perustelemista koskevan laatukäsikirjan: Laadukas päätös hallintoprosessissa. Kirjan julkistamistilaisuudessa oli hallintotuomioistuinten lisäksi hallinto-oikeudessa asioivia asiamiehiä, viranomaisia, tutkijoita ja toimittajia. Tuomioistuintyötä kehitettäessä on tärkeää kuulla myös meillä asioivien ja laajemminkin kansalaisten näkemyksiä. Riippumaton tuomioistuinkaan ei lämpii pelkästään sisältä päin – tarvitsemme peilejä ja rakentavaa keskustelua toimintamme kehittämiseksi.

Tuomioistuinprosessissa myös oikeudenkäynnin osapuolten rooli on merkittävä. Oikeusprosessi on aina myös dialogi – mitä sujuvampi sitä parempi. Oikeudenkäynnin osapuolet voivat omalla toiminnallaan vaikuttaa paljonkin prosessin sujuvuuteen. Esimerkiksi sähköisen asiointipalvelun käyttö sähköpostiasioinnin asemesta sujuvoittaa prosessia ja helpottaa tiedoksiantoja. Asiakkaan on myös turvallista asioida vahvaa tunnistautumista edellyttävän asiointipalvelun kautta. Myös viranomaisten on tärkeää huolehtia siitä, että hallinto-oikeudessa vireillä olevassa asiassa yhteydet asiaa viranomaisessa hoitavaan viranhaltijaan ovat ajan tasalla ja prosessiin liittyviin välitoimiin voidaan vastata viivytyksettä.

Hallinto-oikeudessa viestitään monilla kielillä. Vuoden 2024 aikana on tehty arviolta läheemmäs 1000 käännös- ja tulkkau palvelua

koskevaa tilausta, osin myös erittäin harvinaisissa kielissä. Tuomioistuinasiat ovat haastavia käännettäviä ja tulkattavia ja vaativat korkeaa ammattitaitoa. Prosessien monikielisyys pidetään väistämättä myös käsittelyaikoja.

Mikään ei ole tärkeämpää kuin vuorovaikutus

Myös kollegisen muutoksenhakutuomioistuimen sisäisessä työssä vuorovaikutus ja viestintä nousevat merkittävään asemaan. Asiat ratkaistaan esittelystä pääsääntöisesti useamman tuomarin ratkaisukokoonpanoissa. Ratkaisun oikeusvarmuuden takeena on esittelymenettely ja usean tuomarin tekemä ratkaisuharkinta. Joissakin asiaryhmissä on lainoppineiden tuomareiden lisäksi myös asiantuntijajäseniä. Hallinto-oikeudessa käsiteltävistä asioista valtaosa ratkaistaan kirjallisessa menettelyssä. Suullisia käsittelyjä järjestettiin vuonna 2024 yhteensä 119. Myös kirjallisen käsittelyn istunnot pidettiin paikan päällä. Etätö on koronavuosien jälkeen jäänyt monissa työpaikoissa tavaksi. Hallinto-oikeudessa edellytetään koko henkilöstöltä myös lähityötä. Oikeusturvaa annetaan parhaiten vuorovaikutuksessa. Niin ikään tuomioistuintyössä tarvittava korkeaa ammattitaitoa ylläpidetään ja kehitetään vuorovaikutuksessa koko henkilöstön kesken.

Myös työhyvinvoinnin avainsana on onnistunut vuorovaikutus. Esihenkilöiden ja työyhteisön tuki tapahtuu vuorovaikutuksessa. Myös työssä oppiminen perustuu vuorovaikutukseen. On oltava tilaa ja tilaisuuksia kysyä, kertoa ja oppia sekä tilaa tulla nähdyksi, kuulluksi ja arvostetuksi omalla paikallaan työyhteisön jäsenenä.

Hallinto-oikeus on kuluneena vuonna myös vahvistanut arvonsa: oikeusturva, ammattitaito ja arvostus. Ne ovat hyvä tuki ja muistutus siitä, mihin ydintyömme onnistuminen perustuu. Niin ikään kuluneena vuonna hallinto-oikeudelle laaditut viestinnän pelisäännöt tukevat työtämme. Jatkuvasti kasvavaa informaatiotulvaa on vaikea hallita ilman yhteisiä pelisääntöjä.

Hallinto-oikeus on kuluneena vuonna viestinyt toiminnastaan myös julkaisemalla 12 Finlex-päätöstä. Nämä ovat olleet ratkaisuja, joilla on nähty olleen ratkaistua yksittäistapausta laajempaa merkitystä viranomaisten hallintokäytännön ohjaajana tai muutoin. Hallinto-oikeus on myös antanut kahdeksan mediatiedotetta. Kuluneena vuonna hallinto-oikeus on myös avannut LinkedIn-profiilin. LinkedInissä on julkaistu muitakin kuin välittömästi ratkaisutoimintaan liittyviä uutisia; kerrottu hallinto-oikeustyön arjesta ja muun muassa hallinto-oikeudessa avoinna olevista tehtävistä.

Hallinto-oikeus on kuluneen vuoden aikana vastannut myös noin 2 000 tietopyyntöön ja antanut päätöksen yhdeksään tutkimuslupaun. Kiinnostus hallinto-oikeuden ratkaisuihin ulottuu oikeudenkäynnin osapuolia paljon laajemmalle. Vuorovaikutus laajenee koko yhteiskuntaan. Vuorovaikutukseen nojaa myös se tärkein: luottamus tuomioistuinten toimintaan!

Kiitän koko hallinto-oikeuden henkilöstöä vuonna 2024 tehdystä tärkeästä työstä oikeusturvan antajana.

Kiitän myös yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta – siitä, että keskustelimme, jaoimme osaamista, työnsimme toisiamme oppimisen alueille ja olimme tuulensuojina toisillemme tässä tuulisessa maailmassa.

Överdomare Ann-Mari Pitkäranta

ARBETE, RESULTAT OCH AKTUELLA TRENDER

År 2024 var ett arbetsdrygt, men även resultatrikt år för Helsingfors förvaltningsdomstol. Förvaltningsdomstolen avgjorde 7 108 ärenden. Den genomsnittliga handläggningstiden på 8,4 månader minskade med en månad jämfört med året innan. Även antalet över ett år gamla ärenden minskade till 372 ärenden, då de året innan var 423.

Antalet inkomna ärenden till förvaltningsdomstolen ökade däremot betydligt. Det inkom 7 378 ärenden, vilket var 773 ärenden mera än året innan.

Tyngdpunkten på de ärenden som behandlas i förvaltningsdomstolen övergick i allt högre grad till social- och hälsovårdsärenden, vilka utgjorde 31 procent av de inkomna ärendena. Utlänningsärendena har dock fortfarande förblivit den största ärendegruppen. Dessa utgjorde ca 33 procent av alla inkomna ärenden. Även antalet inkomna utlänningsärenden liksom skatteärendena ökade jämfört med förra året. Däremot minskade ärenden som gäller byggande en aning. Förvaltningsdomstolens arbetsår präglades även av två större ärendehel-

heter med flera hundra anhängiggjorda ärenden som gällde samma rättsliga fråga. Den ena gällde besvär över avregistrering ur handelsregistret och den andra fastighetsbeskattning.

Förvaltningsdomstolens personalresurser har stärkts. Vi har kunnat besätta fasta tjänster, vilket har minskat personalomsättningen. Förvaltningsdomstolen har på basis av antalet sö-

kanden intresserat som arbetsplats. Vi har haft möjlighet att rekrytera kunnig och erfaren personal. Det arbete som utförs av olika personalgrupper i förvaltningsdomstolen är mångsidigt och varierande, men också krävande. Ärendehanteringssystemet Haipa behöver fortfarande utvecklas. Rapporteringssystemets funktionsstörningar har under det gångna året varit en stor utmaning särskilt i ledningsarbetet.

Förvaltningsdomstolen har fäst allt större uppmärksamhet vid beredskap och cybersäkerhet. Under osäkra tider måste vi även vara beredda på att hantera en snabbt ökande mängd ärenden. I såväl förvaltningsdomstolens sedvanliga arbete som i beredskapen är det viktigaste att hela personalen har en stark yrkeskunskap. Detta liksom förvaltningsdomstolens arbetsprocesser och verksamhet bör utvecklas långsiktigt. Förvaltningsdomstolens första strategiska period 2021–2024 avslutades vid årets slut. Under den nya strategiska perioden fokuserar förvaltningsdomstolen framför allt på att säkerställa smidigheten av rättskipningens stödfunktioner och på att få verksamhetsmodeller som stöder dem överförda till det praktiska arbetet.

Förvaltningsdomstolens arbete grundar sig på kommunikation

Tyngdpunktsområdet för utvecklingen av Helsingfors förvaltningsdomstols verksam-

Förvaltningsdomstolen har under det gångna året även fastställt sina värderingar: rättsskydd, yrkesskicklighet och uppskattning.

hetstrategi det gångna året var växelverkan och informationsflödet samt arbetshälsan.

Förvaltningsdomstolens verksamhet grundar sig till stor del på kommunikation. Förvaltningsdomstolens viktigaste budskap i ett lagskipningsärende är beslutet med skälen. Skälen till beslutet bör vara så logiska och tydliga som möjligt, även om de ärenden som ska avgöras ofta är invecklade. Förvaltningsdomstolens beslut läses förutom av parterna även av många andra aktörer, såsom högsta förvaltningsdomstolen som besvärdomstol, de övriga förvaltningsdomstolarna, myndigheterna, de ombud som verkar i förvaltningsdomstolarna, vetenskapssamfundet och media. Detta ställer särskilda krav på att skriva besluten.

Skrivandet av besluten har utvecklats inom ramen för förvaltningsdomstolarnas gemensamma kvalitetsprojekt. Kvalitetsprojektet publicerade, på de kvalitetsdagar som Norra Finlands förvaltningsdomstol ordnade hösten 2024, en kvalitetshandbok som gäller motivering av beslut: Ett kvalitativt beslut i förvaltningsprocessen. Vid lanseringstillfället av handboken var förutom förvaltningsdomstolarna närvarande ombud, myndigheter, forskare och journalister. Då domstolsarbetet utvecklas är det viktigt att höra även de som uträttar ärenden i domstolen och i vidsträckt bemärkelse även medborgarnas synpunkter. Också en oberoende domstol behöver spegla och en konstruktiv dialog för att utveckla sin verksamhet – den kan inte enbart värma sig inifrån.

I domstolsprocessen är även parternas roll i rättegången betydande. Rättsprocessen är alltid även en dialog -ju smidigare desto bättre. Parterna i rättegången kan med sin egen verksamhet påverka rättegångens smidighet mycket. Användningen av e-tjänsten i stället för e-posten underlättar processen och förenklar delgivningar. Det är även tryggt för kunden att uträtta sina ärenden i e-tjänsten som kräver stark autentisering. Dessutom är det viktigt att myndigheterna ser till att förvaltningsdomstolen har de aktuella kontaktuppgifterna till den tjänsteman som hanterar ett anhängigt ärende

och att frågor som gäller interimistiska åtgärder kan besvaras utan dröjsmål.

Förvaltningsdomstolen kommunicerar på många språk. År 2024 gjordes uppskattningsvis närmare 1000 beställningar av översättnings- eller tolktjänster, delvis i ytterst sällsynta språk. Domstolsärenden är krävande att översätta och tolka och kräver hög yrkesskicklighet. Mångspråkighet i processerna förlänger oundvikligen även handläggningstiderna.

Inget är viktigare än interaktion

Även i en kollegial fullföljdsdomstols interna arbete spelar interaktionen och kommunikationen en betydande roll. Ärendena avgörs huvudsakligen i en beslutssammansättning med flera domare. Föredragningsförfarandet och en beslutsprövning av flera domare fungerar som en garanti för beslutets rättssäkerhet. I vissa ärendegrupper finns förutom de lagfarna ledamöterna även en sakkunnigledamot. De flesta ärenden i förvaltningsdomstolen avgörs i ett skriftligt förfarande. År 2024 ordnades sammanlagt 119 muntliga förhandlingar. Även de ärenden som avgjordes i ett skriftligt sammanträde hölls på plats. Distansarbete har på många arbetsplatser blivit vanligt efter coronaåren. I förvaltningsdomstolen krävs att hela personalen utför även närarbete. Interaktion garanterar det bästa rättsskyddet. Den

yrkesskicklighet som behövs i domstolsarbetet upprätthålls och utvecklas även i växelverkan med hela personalen.

Nyckelordet för välbefinnande på arbetet är också en lyckad växelverkan. Förmännens och arbetsamfundets stöd sker i växelverkan. Lärandet i arbetet grundar sig också på interaktion. Det måste finnas utrymme och tillfällen att fråga, berätta och lära sig samt utrymme att bli sedd, hörd och uppskattad som en del av arbetsgemenskapen.

Förvaltningsdomstolen har under det gångna året även fastställt sina värderingar: rättsskydd, yrkesskicklighet och uppskattning. De är ett gott stöd och en påminnelse om vad framgången av vårt kärnjobb grundar sig på. De spelregler för kommunikationen som också de upprättades för förvaltningsdomstolen det gångna året stöder vårt arbete. Det hela tiden ökande informationsflödet är svårt att hantera utan gemensamma spelregler.

Förvaltningsdomstolen har även kommunicerat om sin verksamhet genom att publicera 12 Finlex-avgöranden. Dessa har varit beslut som har haft betydelse utöver det enskilda fallet som vägledning för myndigheternas förvaltningsförfarande eller annars. Förvaltningsdomstolen har även utfärdat åtta press-

meddelanden. Under det gångna året har förvaltningsdomstolen även skapat en LinkedIn-profil. På LinkedIn har publicerats även andra nyheter än de som direkt hör till beslutsverksamheten; man har berättat om vardagen i förvaltningsdomstolen och bland annat om lediganslagna tjänster.

Förvaltningsdomstolen har under det gångna året även ca 2000 gånger svarat på begäran om information och gett beslut om forskningstillstånd i nio fall. Intresset för förvaltningsdomstolens beslut sträcker sig över parterna i rättegången. Interaktionen sprider sig till hela samhället. Även det allra viktigaste som är förtroendet för domstolens verksamhet stöder sig på interaktion.

Jag tackar hela förvaltningsdomstolens personal för det viktiga arbete som utfördes år 2024 för att tillhandahålla rättssäkerhet.

Jag tackar även för samarbetet och interaktionen – för att vi diskuterade, delade med oss av vårt kunnande, stödde varandras lärande och skyddade varandra i denna turbulenta värld.

Hallintopäällikkö Riikka Asa

VARAUTUMISELLA VARMUUTTA TOIMINTAAN

Hallinto-oikeuden ensimmäisen strategiakauden päättyessä vuonna 2024 keskityttiin hallinnossa erityisesti työhyvinvoinnin sekä varautumisen ja valmiuden kehittämiseen. Arjessa ei ehkä tule ajatelleeksi, että työsuojelun ja työhyvinvoinnin keinojen tunteminen ovat osa meidän jokaisen varautumista erilaisiin kriisitilanteisiin niin omassa elämässä kuin työyhteisössä. Hallinto-oikeudessa otettiin käyttöön työhyvinvointijohtamisen vuosikello, jota tukee hallinto-oikeuden virkistystoimikunnan toiminta. Työhyvinvointijohtamisen mallilla pyritään parantamaan arjen sujuvuutta sekä varmistamaan tuen antaminen ja saaminen omassa työyhteisössä.

Häiriö tai kriisi voi kohdistua myös työpaikan toimintoihin. Vuoden 2024 aikana julkishallintoon kohdistui tietomurtoyrityksiä muun muassa etäyhteyksien haavoittuvuutta hyödynnettävillä kiristyshaittaohjelmilla. Huijaus- ja kalasteluviestejä tunnistettiin myös tuomioistuinalaitoksen sähköposteissa.

Hallinto-oikeus osallistui valmiussuunniteluun muiden tuomioistuinten kanssa Puolus-

tusvoimien johdolla. Varautumisessa keskityttiin myös tietosuoja- ja tietoturva-asioihin. Hallinto-oikeuden valmiusryhmä osallistui TAISTO-harjoitukseen, ja hallinto-osaston asiantuntijat kehittivät ja tarkastivat hallinto-oikeuden toimintaohjeita ja -malleja erilaisiin häiriötilanteisiin. Varautumistyö jatkuu vuonna 2025 Oikeusrekisterikeskuksen johdolla pidettävällä kyberturvaharjoituksella.

Rekrytointiprosessia kehitettiin

Hallinto-oikeuden rekrytoinnit on keskitetty Valtiolle.fi-portaaliin, joka uudistui ulkoisilta puitteiltaan vuoden 2024 alussa. Samassa yhteydessä hallinto-oikeuden rekrytointi-ilmoitukset uusittiin, ja niissä kuvattiin myös hallinto-oikeuden arvoja. Uusitut ilmoitukset ja rekrytointiviestintä LinkedInissä lisäsivät potentiaalisten hakijoiden tavoitettavuutta.

Kehittämistoimet liittyivät osaltaan oikeusministeriön hallinnonalan Pidetty!-hankkeeseen, johon sisältyi rekrytointikoulutusten ohella etäluentoja esihenkilöille valmentavasta työotteesta. Hallinnosta osallistuttiin myös hallinnonalan työyhteisövalmentajakoulutuksiin, joiden tavoitteena oli tuottaa hallinnonalalle sisäisiä valmentajia edesauttamaan työyhteisöjen sisäisten toimintatapojen muutoksia.

Hallintoa lukuina

Hallinto-osasto käsitteli vuonna 2024 yli 2000 hallintoasiaa ja toteutti 20 rekrytointia, joissa oli yhteensä 813 hakijaa. Vuoden aikana luotiin 186 palvelussuhdetta. Eri tahojen lausuntopyyntöjä koordinoitiin tai käsiteltiin 57, tietopyyntöjä käsiteltiin 2000 ja tutkimuslupia yhdeksän kappaletta. Perustimme myös LinkedIn-tilin, jossa julkaisimme huhti-joulukuun aikana 45 päivitystä. Vuoden lopussa tilillämme oli yli 700 seuraajaa.

Hallinto-oikeuden toiminnan tunnusluvut

Hallinto-oikeuden toimintamääräraha vuodelle 2024 oli noin 15,7 miljoonaa euroa. Hallinto-oikeuden toiminnan taloudellisuudesta kertova luku eli yhden ratkaisun tosiasiallinen kustannus oli 1443 euroa, mikä on yleisesti ottaen hyvin kohtuullinen. Henkilötyövuosia myönnettiin hallinto-oikeudelle 198,5. Lisäksi hallinto-oikeuteen perustettiin 1.1. lukien neljä uutta vakinaista hallinto-oikeustuomarin virkaa, viisi esittelijän virkaa ja kaksi notaarin ja lainkäyttösihteerin virkaa. Toteutuneiden henkilötyövuosien määrä oli lopulta 190.

Hallinto-oikeustuomarien viroista 63 oli palkkausluokassa T13 ja 35 palkkausluokassa T11. Aessorikoulutettavia oli kolme. Vakinaisia hallinto-oikeuden esittelijän virkoja oli 32. Lisäksi valtaosa notaareista toimii esittelijätehtävissä. Lainkäyttöä avustavaa henkilöstöä oli hallinto-oikeudessa noin 43 henkilöä. Edellisvuosien tapaan määräaikaisen henkilöstön määrä pysyi suurena, mikä johtui muun muassa lisämäärärahalla perustetuista määräaikaisista virkasuhteista sekä kohtalaisen suuresta määrästä virkavapauksia. Hallinto-oikeuden toimintamäärärahan käyttö on painottunut henkilöstökuluihin; palkkakulut sivukuluineen muodostavat noin 95 prosenttia toiminnan kuluista.

190
henkilötyö-
vuotta

Korkea-
koulututkinnon
suorittaneiden osuus
henkilöstöstä

88 %

57
lausuntopyyntöä

2000
tietopyyntöä

20 rekrytointia,
joissa oli yhteensä 813 hakijaa

9
tutkimuslupaa

Yhden ratkaisun
tosiasiallinen
kustannus

1443 €

Yli 2000
käsiteltyä
hallintoasiaa

yli 700
LinkedIn
seuraaaja

Hallinto-oikeustuomari Paula Kovari

VELVOITETTAVASTA TAHOSTA RAKENNUSVALVONTA-ASIOISSA

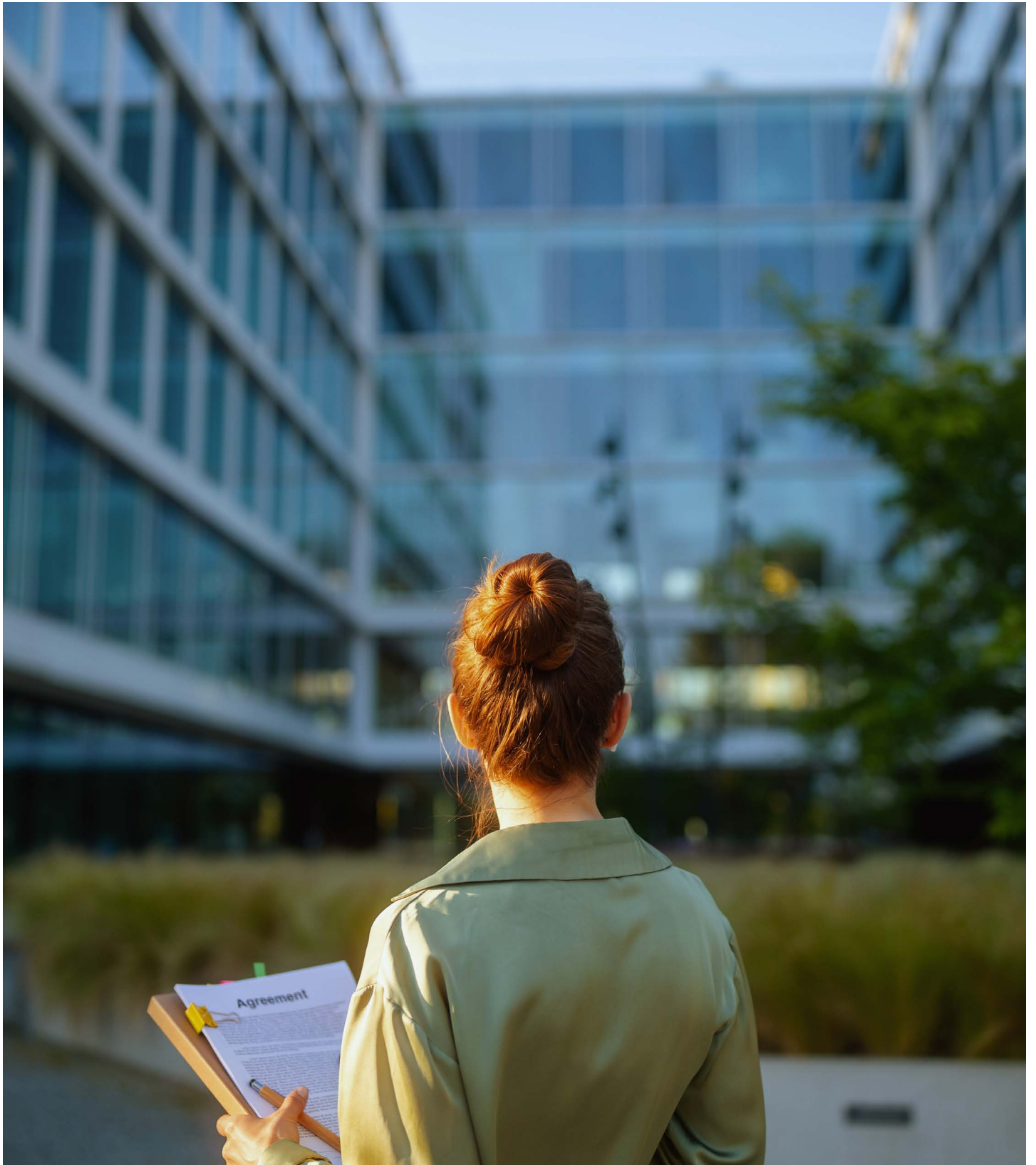
Helsingin hallinto-oikeus antoi vuonna 2024 yhteensä 23 rakennusvalvontaa koskevaa päätöstä. Rakennusvalvonta-asioina hallinto-oikeudessa ovat olleet harkittavina muun ohella kysymykset siitä, onko kiinteistön omistaja voitu velvoittaa keskeyttämään luvattomasti aloitettu rakennushanke taikka poistamaan tontille rakennettu kivipengerrys tai ympäristölle vaaraa aiheuttavat rakennukset. Käsiteltävänä on ollut myös kiinteistön omistajan vastuu kiinteistön hulevesien hallinnasta ja rakennuksen tai sen ympäristön kunnossapidosta. Näissä asioissa kysymys siitä, mikä on oikea toimenpiteeseen velvoitettava taho, on noussut harvoin esille.

Rakennusvalvonta-asioina käsitellään hallinto-oikeudessa myös rakennusten tai niissä sijaitsevien tilojen käytön rakennusluvan ja asemakaavan mukaisuutta. Tällöin kysymykseksi nousee usein myös velvoitettava taho. Hallinto-oikeuden päätöksistä ilmenee, että rakennusvalvontavelvoite voidaan kohdistaa eri tahoihin, jos näillä kullakin on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa velvoitetta.

Kiinteistön omistajaa ei voitu velvoittaa lopettamaan asuinkerrostalossa harjoitettavaa majoitustoimintaa

Ympäristö- ja rakennuslautakunta oli velvoittanut asunto-osakeyhtiön toiminnan harjoittajana ja kiinteistön vuokralaisena lopettamaan asuinkerrostalon käyttäminen majoitustoimintaan sakon uhalla. Lautakunta oli niin ikään velvoittanut kiinteistön omistajan lopettamaan toiminta. Hallinto-oikeus kumosi lautakunnan päätöksen siltä osin kuin siinä oli velvoitettu kiinteistön omistaja, mutta hylkäsi asunto-osakeyhtiön valituksen.

Hallinto-oikeus katsoi toiminnassa olleen kysymys asuinrakennuksille epätyypillisten lyhytkestoisten majoitusjaksojen tarjoamisesta, vaikka huoneistoja oli vuokrattu myös pidemmiksi ajoiksi. Hallinto-oikeus katsoi, että asunto-osakeyhtiöllä on tontin haltijana ja asuinkerrostalon omistajana mahdollisuus ryhtyä asunto-osakeyhtiölain mukaisiin toimenpiteisiin, mikäli yhtiön omistaman

Helsingin hallinto-oikeus antoi vuonna 2024 yhteensä 23 rakennusvalvontaa koskevaa päätöstä.

rakennuksen asuinhuoneistoja käytetään yhtiöjärjestyksen vastaisesti majoitukseen. Täten asunto-osakeyhtiö oli voitu velvoittaa sakon uhalla lopettamaan käyttämästä asuinkerrostaloa majoitustoimintaan, vaikka se ei asiasa saadun selvityksen perusteella välittömästi harjoittanutkaan kysymyksessä olevien asuinhuoneistojen vuokrausta.

Kun kiinteistön omistaja ei omistanut tontilla olevaa rakennusta eikä rakennuksessa olevien huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita, ja kun asiassa ei ollut ilmennyt, että kiinteistön omistaja olisi sopimussuhteessa tahoon, jonka hallinnassa asunnot ovat tai joka harjoittaa majoitustoimintaa, kiinteistön omistaja ei ollut toiminut maankäyttö- ja rakennuslain vastaisesti vuokratessaan kiinteistön asunto-osa-

keyhtiölle käytettäväksi asuntotarkoitukseen. Kiinteistön omistajalla ei myöskään ollut tässä tilanteessa oikeutta hakea kiinteistölle rakennuslupaa. Hallinto-oikeus totesi, että kiinteistön omistajalla ei voitu näissä oloissa katsoa olevan oikeudellista ja tosiasiallista mahdollisuutta oikeasuhtaisin ja kohtuullisin keinoin noudattaa sille valituksenalaisella päätöksellä asetettua velvoitetta. Näin ollen ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätös oli kumottava siltä osin kuin velvoite oli asetettu kiinteistön omistajalle. Ratkaisu 10.10.2024 numero 5978/2024 on lainvoimainen.

Rukoushuonetta koskevassa asiassa velvoite oli voitu kohdistaa toiminnan harjoittajaan ja asunto-osakeyhtiöön

Rukoushuonetta koskevassa asiassa ympäristö- ja lupajaosto oli päättänyt velvoittaa säätiön toiminnan harjoittajana ja päiväkotihuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana sakon uhalla lopettamaan asuinkerrostalossa sijaitsevan päiväkotihuoneiston käyttämisen säätiön kokoontumistilana. Jaosto oli velvoittanut myös asunto-osakeyhtiön tontin ja tontilla olevien rakennusten omistajana lopettamaan toiminta. Hallinto-oikeus hylkäsi molempien tahojen valitukset.

Hallinto-oikeus totesi, että tiloissa tapahtuva uskonnonharjoittamistoiminta ei ollut rakennusluvassa tarkoitettua päiväkotitoimintaa, eikä sen voitu katsoa myöskään rinnastuvan maankäytöllisiltä vaikutuksiltaan ja muun ohella paloturvallisuuden asettamilta vaatimuksiltaan päiväkotitoimintaan. Koska toiminta ei ollut asemakaavassa tarkoitettua asumista, päiväkotitoimintaa eikä liiketoimintaa, toiminta oli myös asemakaavan vastaista.

Selvityksen mukaan tila oli asunto-osakeyhtiön osakkaana olevan säätiön, joka itse harjoitti päätöksessä tarkoitettua toimintaa, hallinnassa.

Päätös oli siten voitu kohdistaa säätiöön toiminnan harjoittajana. Asunto-osakeyhtiöllä puolestaan oli kyseessä olevan kiinteistön ja sillä olevien rakennusten omistajana ollut oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta muun ohella käyttämällä asunto-osakeyhtiölain mukaisia menettelyjä, erityisesti ottamalla osakehuoneisto yhtiön hallintaan tai ryhtymällä huoneiston käyttötarkoituksen muuttamiseen tähtääviin toimenpiteisiin. Säätiö ja asunto-osakeyhtiö oli siten voitu molemmat velvoittaa lopettamaan päiväkotihuoneiston käyttäminen rukoushuoneena. Ratkaisu 28.10.2024 numero 6368/2024 on lainvoimainen.

Hallinto-oikeustuomari Emmi Lesonen
Helsingin HAO 14.6.2024 3740/2024

HALLINTO-OIKEUS ARVIOI LAPSEN JA TÄMÄN SIJAISSISARUKSEN YHTEYDENPIDON RAJOITTAMISEN EDELLYTYKSIÄ

Hyvinvointialueen johtava sosiaalityöntekijä oli päätöksellään rajoittanut lasten C:n ja A:n yhteydenpitoa siten, että heidän kaikki keskinäinen yhteydenpitonsa postitse tapahtuvaa yhteydenpitoa lukuun ottamatta oli kielletty vuoden ajan. Lapset olivat olleet aiemmin sijoitettuina samaan ammatilliseen perhekotiin yli kahden vuoden ajan. Valituksenalaista päätöstä oli perusteltu keskeisesti sillä, ettei lasten katsottu olleen toisilleen läheisiä henkilöitä. Hallinto-oikeuden ratkaistavana oli kysymys siitä, oliko yhteydenpidon rajoittamiselle ollut lastensuojelulaissa säädetyt edellytykset.

Hallinto-oikeus totesi, että lapselle lastensuojelulain 54 §:n 1 momentissa turvattu oikeus läheisiin ihmissuhteisiin ei rajoitu pelkästään lapsella ennen sijaishuollon alkua olleisiin ihmissuhteisiin vaan se tarkoittaa myös oikeutta kehittää sijaishuollon aikana uusia ihmis-

suhteita. Myös lastensuojelua toteutettaessa huomioon otettavaan lastensuojelulain 4 §:n mukaiseen lapsen etuun liittyy tavoite turvata läheiset ja jatkuvat ihmissuhteet. Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa turvattu perhe-elämän suoja kattaa myös muita läheisiä ihmissuhteita kuin suhteet biologisiin perheenjäseniin, ja julkisen vallan tulee lähtökohtaisesti mahdollistaa myös sanottujen ihmissuhteiden ylläpito. Hallinto-oikeus katsoi, että ammatillisen perhehoidon yhteydessä syntynyt suhde sijaissisarukseen on lähtökohtaisesti sellainen läheinen ihmissuhde, jonka ylläpito tulee lapselle lastensuojelulain 54 §:n mukaisesti sallia.

Hallinto-oikeus kiinnitti ratkaisussaan huomiota myös alle 12-vuotiaan lapsen mielipiteen selvittämiseen. Valituksenalaista päätöstä oli perusteltu olennaisesti C:n vaikenemisesta

tulkitulla käsityksellä siitä, ettei hän pidä yhteydenpitoa A:han itselleen tärkeänä. Koska saadusta selvityksestä ei käynyt ilmi, että yhteydenpidosta A:han olisi erikseen C:n kanssa keskusteltu, hallinto-oikeus katsoi, että C:n mielipidettä ei ole selvitetty lastensuojelulain 20 § 1 momentin mukaisesti. Hallinto-oikeus totesi, että C:n mielipiteen jäädessä epäselväksi asiaa ei oltu myöskään hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla riittävästi ja asianmukaisesti selvitetty.

Hallinto-oikeus totesi, että asiassa saadusta selvityksestä ei ilmennyt, millä tavalla yksittäiset osapuolten väliset puhelut ja tapaamiset olisivat vaarantaneet sijaishuollon tarkoituksen toteuttamisen ja lapsen hoidon ja kasvatuksen. Yhteydenpidon rajoittamiselle ei ollut esitetty lastensuojelulain 62 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia perusteita. Hallinto-oikeus kumosi valituksenalaisen päätöksen.

Yhteydenpidon rajoittamiselle ei ollut esitetty lastensuojelulain 62 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia perusteita.

Hallinto-oikeustuomarit Klaus Järvinen ja Essi Kärkkäinen

LAATUHANKE JULKAISI LAADUKKAAN PÄÄTÖKSEN KÄSIKIRJAN

Hallinto-oikeuksien yhteinen laatuhanke käynnistyi vuonna 2020. Hankkeen tavoitteena on parantaa näkyvästi hallinto-oikeuksien tuomioistuintoiminnan laatua ja tuoda konkreettista hyötyä arjen työprosesseihin. Laaturyön on tarkoitus palvella myös oikeudenkäynnin osapuolia.

Hankkeen toisen vaiheen aiheeksi valittiin vuonna 2022 päätösten rakenne ja kirjoittaminen. Kehitystyötä tehtiin ensin työryhmissä. Niiden raportit jatkojalostettiin vuonna 2024 käsikirjaksi, joka toimii johdatuksena laadukkaaseen hallinto-oikeuden päätöksen kirjoittamiseen. Lisäksi käsikirja palvelee hallinto-oikeuksia sisäisesti niin uusien työntekijöiden perehdytyksessä kuin tukivälineenä kokeneemmille työntekijöille. Toisaalta tavoitteena on, että myös ulkopuolinen lukija saisi käsikirjan avulla hyvän kokonaiskuvan hallintolainkäyttötyöstä ja hallinto-oikeuksien toimintaympäristöstä sekä päätösten perustelemiseen vaikuttavista tekijöistä. Käsikirjan lopullista versiota laadittaessa

hyödynnettiin myös hallinto-oikeuksien sidosryhmien edustajille tehtyä kyselyä.

Laadukas päätös hallintoprosessissa -käsikirja julkaistiin Oulussa 6.9.2024 järjestetyssä laaturpäivässä, jonne oli kutsuttu laajasti sidosryhmien edustajia ja aikaisempaa laajemmin osallistujia hallinto-oikeuksista. Vuoden 2024 loppupuolella hallinto-oikeudet jalkauttivat laaturyön tuloksia myös toimittamalla sidosryhmille sähköisen linkin käsikirjaan.

Käsikirjan keskeinen sisältö

Käsikirja jakaantuu yleiseen ja erityiseen osaan. Yleinen osa johdattelee lukijan hallinto-oikeusprosessiin, jotta voidaan arvioida hallintolainkäytössä sovellettavien prosessiperiaatteiden, eri valituslajien ja yleensäkin erilaisten vireillepanton muotojen sekä muiden prosessin ominaispiirteiden vaikutusta siihen, miten onnistunut päätös missäkin asiassa ja prosessiasetelmassa olisi kirjoitettava. Yleisessä osassa avataan myös

LAADUKAS PÄÄTÖS HALLINTO- PROSESSISSA

– JOHDATUS HALLINTOTUOMIOISTUIMEN
PÄÄTÖKSEN KIRJOITTAMISEEN

HALLINTO-
OIKEUKSIEN
LAATUHANKE

Hankkeen tavoitteena on parantaa näkyvästi hallinto-oikeuksien tuomioistuintoiminnan laatua ja tuoda konkreettista hyötyä arjen työprosesseihin.

oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (HOL) asettamat vaatimukset päätöksen rakenteelle ja perusteluille sekä käydään vielä tarkemmin läpi päätöksen eri osioita siitä näkökulmasta, miten ne olisi hyvä kirjoittaa. Lukijalle avataan myös sitä historiallista viitekehystä, miksi hallinto-oikeuksien päätökset ovat aikojen saatossa kehittyneet sellaisiksi, mitä ne nyt ovat. Punaisena lankana kulkee kuitenkin koko ajan se suunta, johon päätöksen kirjoittamistapa tulisi jatkossa kehittää.

Erityisessä osassa pureudutaan keskeisesti niihin suosituksiin, joita hyvälle päätöksen perusteluille on asetettu. Suosituksia avataan tarkemmin muutamassa keskenään erilaisessa asiaryhmässä

(maankäyttö- ja rakennusasiat sekä lastensuojelu- ja ulkomaalaisasiat). Erityisen osan lopussa on vielä käsitelty oikeudenkäynnin osapuolten roolia laadukkaan päätöksen syntymisessä ja hallinto-oikeudelle osoitettavan valituskirjelmän laatimista.

Hankkeen kolmas vaihe käynnistyy

Laatuhankkeen seuraavan vaiheen kattoteemana on prosessin kehittäminen ja sujuvoittaminen. Hallintoprosessissa tavoitteena on tehdä prosessin sääntöjä noudattaen aineellisesti oikea päätös. Oikeudenmukainen oikeudenkäynti edellyttää myös, että oikeusturvaa annetaan oikea-aikaisesti.

Alkuvuoden 2025 aikana kaikissa hallinto-oikeuksissa kartoitetaan, missä prosessin osa-alueissa on kehittämistarpeita ja miten esimerkiksi käsittelyaikoja voitaisiin prosessin keinoin lyhentää. Prosessin tarkastelu on nyt ajankohtaista, kun laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa on ollut voimassa viisi vuotta, ja hallinto-oikeuksien työtavat ovat asianhallintajärjestelmä Haipan ja muutoin sähköistyneen toimintaympäristön myötä monin tavoin muuttuneet.

Koska aihepiiri on laaja, laatuhanke kolmannen vaiheen kesto ja tarkemmat aiheet täsmentyvät vasta kartoituksen pohjalta. Haku hallinto-oikeuksien edustajista koostuviin laatuhanke työtä jatkaviin työryhmiin avautuu myöhemmin keväällä, ja niiden on määrä aloittaa toimintansa syksyllä 2025. Hankkeen toisessa vaiheessa onnistuneesti alkanutta yhteistyötä hallinto-oikeuksien sidosryhmien edustajien kanssa on tarkoitus jatkaa myös laatuhanke kolmannessa prosessin kehittämisestä ja sujuvoittamista koskevassa vaiheessa.

Organisaatiopsykologi Hanna Poskiparta, Netco Advisors Oy

PALAUTETAIDOT TUKEVAT TYÖSSÄ KEHITTYMISTÄ

Palautteen antaminen, vastaanottaminen ja pyytäminen ovat taitoja, joita voi ja kannattaa kehittää. Perinteisesti palautetta on pidetty esihenkilöiden tehtävänä, mutta toimivassa palautekulttuurissa jokainen organisaation jäsen osallistuu aktiivisesti palautediialogiin. Rakentava ja säännöllinen palaute auttaa tunnistamaan vahvuuksia ja kehittämiskohteita, lisää oppimista sekä vahvistaa yhteistyötä ja psykologista turvallisuutta työyhteisössä.

Helsingin hallinto-oikeudessa toteutettiin keväällä 2024 koko henkilöstölle suunnatut palautetaitojen valmennukset. Niiden tavoitteena oli vahvistaa kollegiaalista työskentelytapaa ja tukea osaamisen kehittymistä. Valmennuksiin osallistui lähes 200 henkilöä yhteensä 10 ryhmässä, ja ne kestivät puolipäivää. Lisäksi esihenkilöille järjestettiin oma erillinen puolipäiväinen valmennustilaisuus. Osallistujat orientoituivat valmennuksiin ennakkotehtävällä, joka auttoi suuntaamaan jokaisen omaa oppimista.

Valmennuksen teemat ja keskeiset opit

Valmennuksissa syvennyttiin palautteen merkitykseen ja sen rooliin työyhteisön toimivuuden kannalta. Osallistujat oppivat, että kollegiaalisessa työskentelyssä palautteella ei ole pelkästään kehittävä rooli, vaan se myös vahvistaa työyhteisön luottamusta ja psykologista turvallisuutta. Palautteen antaminen ja vastaanottaminen herättävät tunteita, minkä vuoksi niiden tunnistaminen ja käsittely ovat tärkeitä taitoja. Lisäksi valmennuksessa korostettiin kollegiaalisen sparrauksen merkitystä sekä käytännönläheisiä tapoja, joilla palautetta voidaan antaa ja vastaanottaa rakentavasti.

Osallistujat saivat valmennuksessa työkaluja ja konkreettisia malleja palautediialogin kehittämiseen. Yksi valmennuksen keskeisistä teemoista oli psykologinen turvallisuus, joka tarkoittaa kokemusta siitä, että voi ilmaista mielipiteensä, kertoa epävarmuudesta, virheistä tai onnistumisista ilman pelkoa negatiivisista seurauksista. Kun työyhteisössä vallitsee psykologinen turvallisuus, palautetta annetaan ja vastaanotetaan avoimesti, ja oppiminen tapahtuu yhdessä. Psykologinen turvallisuus on erityisen tärkeää työssä, jossa lopputulokseen vaikuttaa usean ihmisen työpanos ja joka edellyttää vaativaa ongelmanratkaisua.

*Palautteen
antaminen,
vastaanottaminen
ja pyytäminen ovat
taitoja, joita voi ja
kannattaa kehittää.*

Esittelevä notaari Annika Aroharju
Haastattelu viestintäasiantuntija Netta Keskiväli

ARVOTYÖTÄ YHDESSÄ

Helsingin hallinto-oikeuden arvot, jotka ovat oikeusturva, ammattitaito ja arvostus, määriteltiin kertomusvuonna laajan keskustelun pohjalta. Arvojen määrittely kytkeytyy hallinto-oikeuden strategiatyöhön ja tukee visiomme, ”Oikeusturvaa vastuullisesti ja ammattitaidolla”, toteuttamista. Pohjimmiltaan arvot ovat näkemys ihmisenä olemisen säännöistä.

Arvot valmisteltiin arvotyöryhmässä, jossa oli edustus kaikista hallinto-oikeuden henkilöstöryhmistä. Tässä jutussa haastatellaan kolme arvotyöryhmän jäsentä. Arvoista kuultiin johdoryhmää, henkilöstöryhmien edustajia ja henkilökuntaa. Työryhmän työskentelyn päätyttyä henkilöstölle pidettiin yhteinen tilaisuus, jossa arvot esiteltiin ja jossa keskustelimme yhdessä arvojen merkityksestä sekä miten arvot näkyvät arjessamme ja miten voisimme niitä edistää.

Mihin arvoja tarvitaan?

Työskentely, vuorovaikutus ja ihmisenä oleminen tarvitsevat ihanteita. Arvot ovat lujasti sidoksissa hallinto-oikeuden työarkeen, mutta kurkottavat samalla sopivasti kohti jotakin ponnistelemisen arvoista.

Arvot tekevät näkyväksi sen, mihin päämääriin ja sääntöihin Helsingin hallinto-oikeus sitoutuu vuorovaikutuksessaan työyhteisön sisällä, mutta myös suhteessa oikeudenkäynnin osapuoliin ja muihin hallinto-oikeuden ulkopuolisiin toimijoihin. Samalla arvot tekevät näkyväksi työyhteisömme jo olemassa olevat hienoimmat puolet. Arvojen on myös tarkoitus vaikuttaa työyhteisömme edelleen kehittymiseen hyvällä tavalla.

Annika Aroharju: Mikä sai sinut lähtemään mukaan arvotyöryhmään?

Oli suuri kunnia päästä mukaan. Pidän todella tärkeänä sitä, että työyhteisö etsii yhteiset sanat pyrkimyksilleen. Arvojen sanoittaminen on merkityksellinen teko. Arvot tekevät näkyväksi sen perusoletuksen, että Helsingin hallinto-oikeudessa työskentelevät suhtautuvat työhönsä arvokkaista lähtökohdista käsin. Tämä oletus kunnioittaa sekä hallinto-oikeudessa työskenteleviä että niitä, joita hallinto-oikeuden työskentely palvelee.

Millaista työryhmän työskentely oli?

Työryhmän työskentelyilmapiiri oli vapautunut ja rohkaiseva. Koska Helsingin hallinto-oikeudessa on paljon työntekijöitä, eivät työryhmän jäsenet tunteneet toisiaan kovin hyvin etukäteen. Tästä huolimatta osallistujat jakoivat rohkeasti ajatuksia keskenään. Yhteisellä matkallamme harjaannuimme vuorovaikutuksessa ja opimme uutta työyhteisöstämme.

Tietohallintosihteeri Saija Minkkinen: Mikä arvotyöryhmän työskentelyssä oli mielestäsi haastavinta? Entä antoisinta?

Haastavinta oli kiteyttää arvot ytimekkääksi ja selkeäksi kokonaisuudeksi. Vaikka teemat löytyivät melko helposti, niiden muotoilu niin, että ajatus välittyy kirkaasti ja ilman tulkinnanvaraa, vaati paljon hienosäätöä. Samalla prosessi oli myös hyvin antoisa. Keskustelu oli vilkasta, ja eri henkilöstöryhmien edustajat toivat esiin arvokkaita näkökulmia ja käytännön esimerkkejä arjesta. Oli hienoa huomata, miten arvoteemat yhdistivät meitä, vaikka työtehtävämme ja taustamme ovat erilaisia.

Mikä oli sinulle tärkein oivallus työn aikana?

Eri muotoilujen ja lauseiden hiominen muistutti siitä, kuinka paljon sanoissa on voimaa – ne voivat innostaa ja yhdistää, mutta myös hämmentää tai etäännyttää. Pienetkin sanavallinnat vaikuttavat siihen, miten viesti tulkitaan ja minkälaisen tunteen se herättää. Tietoisuus tästä auttaa rakentamaan parempaa vuorovaikutusta ja ymmärrystä.

Hallinto-oikeustuomari Tomi Seppä: Nyt kun arvot on määritelty ja lanseerattu, millaiset tuntemukset sinulla on? Oletko tyytyväinen arvoihin?

Yhdessä määrittelemämme ja sanoittamamme arvot kuvaavat minusta erinomaisesti työtämme ja toimintatapojamme sekä niitä tavoitteita, joita meille on asetettu työssä ja työyhteisön jäseninä. Arvomme ovat selkeät, ja ne antavat jatkossa vankan pohjan ohjaamaan toimintaamme. Koen, että määritellyistä arvoista välittyy aidosti koko talon henkilöstön ajatukset ja tahto, mikä myötävaikuttaa arvoihin sitoutumista. Helsingin hallinto-oikeuden arvot vastaavat hyvin myös henkilökohtaista arvo maailmaani ja senkin vuoksi olen niihin oikein tyytyväinen.

Miten toivot, että arvot näkyvät hallinto-oikeuden toiminnassa tulevaisuudessa?

On tärkeää, että arvojen toteutumisen edistäminen näkyy johdon toiminnassa, mutta yhtä lailla toivon koko henkilöstön sisäistävän yhteiset arvomme sekä työskentelevän ja käyttäytyvän niiden mukaisesti. Loppujen lopuksi

arvojen toteutuminen näkyy monesti hyvinkin pieninä asioina siinä, miten toimimme arkisissa tilanteissa työyhteisössä. Samoin toivon, että arvomme ja niihin sitoutuminen näkyvät myös talon ulkopuolella sidosryhmille ja erityisesti niille, jotka hakevat oikeusturvaa hallinto-oikeudesta.

Arvot ovat lujasti sidoksissa hallinto-oikeuden työarkeen, mutta kurkottavat samalla sopivasti kohti jotakin ponnistelemisen arvoista.

Viestintäasiantuntija Netta Keskiväli

VILKAS VIESTINNÄN KEHITTÄMISEN VUOSI

Vuosi 2024 oli Helsingin hallinto-oikeuden viestinnässä tapahtumarikas. Kehitimme viestintää kokonaisvaltaisesti strategisena painopistealueena työhyvinvoinnin rinnalla.

Kertomusvuosi alkoi visuaalisen ilmeen uudistuksella, jossa päivitimme värimaailmamme, esitysmateriaalimme ja toimintakertomuksemme ulkoasun. Logonamme säilyi tuttu oikeuden vertauskuva, vaaka.

Toimintaa tunnetuksi sosiaalisessa mediassa

Kertomusvuoden huhtikuussa liityimme sosiaalisen median verkkoyhteisöpalvelu LinkedIniin. Tavoitteenamme oli lisätä Helsingin hallinto-oikeuden tunnettuutta, vahvistaa työnantajakuvaamme ja tehostaa rekrytointiviestintäämme.

Julkaisimme huhti-joulukuussa LinkedInissä 45 päivitystä, joissa kerroimme hallinto-oikeustyöstä, ajankohtaisista tapahtumista ja rekrytoinneista. Iloksemme vastaanotto LinkedInissä

on ollut positiivinen, ja toimintamme on saanut toivottua lisänäkyvyyttä. Vuoden katsottuin julkaisumme keräsi lähes 1 500 klikkausta. Seuraajia tilillämme oli vuoden lopussa yli 700.

Viestinnän pelisäännöillä sujuvampaa arkea

Sisäisessä viestinnässä panostimme erityisesti tiedonkulun ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen. Osallistuimme koko henkilöstön voimin palautetaitojen valmennuksiin, joista saimme työkaluja ja konkreettisia malleja palautediialogin kehittämiseen.

Kehitimme vuorovaikutusta myös hallinto-oikeuden sisäisessä työryhmässä, johon osallistui eri henkilöstöryhmien edustajia. Työryhmä laati hallinto-oikeudelle sisäisen viestinnän pelisäännöt vuorovaikutuksemme perustaksi. Ne ohjaavat sitä, miten jaamme tietoa, tulemme kuuluksi ja ymmärretyksi sekä miten kohtaamme toisemme ja keskustelemme työyhteisössämme. Pelisääntöjen tueksi työryhmä laati ohjeistuksen eri viestintävälineiden käytöstä arjen työssä.

Varautumista viestinnän keinoin

Kertomusvuoden loppupuolella keskityimme viestinnässä kriisiviestinnän kehittämiseen osana hallinto-oikeuden varautumistyötä. Osallistuimme marraskuussa Digi- ja väestötietoviraston järjestämään Taisto-harjoitukseen, josta saatujen havaintojen pohjalta päivitimme kriisiviestintäsuunnitelmamme ja laadimme tiedotepohjia erilaisten kriisitilanteiden varalta. Kriisitilanteisiin varautuminen jatkuu vuonna 2025 skenaariotyöllä.

Kehitystyö jatkuu

Jatkamme kehittämisen polulla vuonna 2025. Sisäisessä viestinnässä keskitymme erityisesti uuden intranetin käyttöönottoon. Ulkoisessa viestinnässä panostamme entistä vahvemmin LinkedIniin. Aloitamme myös verkkosivu-uudistuksen valmistelun yhteistyössä Oikeusrekisterikeskuksen ja Tuomioistuinviraston kanssa.

LinkedInimme tavoitteena on lisätä Helsingin hallinto-oikeuden tunnettuutta, vahvistaa työnantajakuvaamme ja tehostaa rekrytointiviestintäämme.

Hallinto-oikeuden esittelijä Jukka Kajala

KOHTAAMISEN ILOA HALLINTO-OIKEUDESSA

Hallinto-oikeuden virkistystoimikunta (Lorvi) aloitti uuden, kaksivuotisen toimikautensa kertomusvuoden alussa. Lorvin toiminnan teemaksi toimikaudelle otettiin kohtaaminen. Juristikoulutuksen lisäksi minulla on taustaa kielitieteestä, joten itselleni luonnollisinta on lähestyä aihetta avaamalla hiukan kohtaamisen merkitystä.

Kohtaaminen on substantiivijohdos kohdata-verbistä, jonka moninaisista merkityksistä olemme Lorvissa ammentaneet inspiraatiota toimintaa suunnitellessamme. Kohtaaminen voidaan ymmärtää kuvainnollisena vaikeuksia tai vastustajaa vastaan nousemisena. Tätä merkitystä havainnollistaa parhaiten koronaviruspandemia - vastustaja, jonka koko maailma kohtasi pyytämättä ja yllättäen. Pandemian aikana korostui välttämättömyys eristäytyä, mihin moni meistä ehtikin pandemian aikana rutinoitua. Etänä työskentelystä tuli normaalia. Samalla etäännyimme toinen toisistamme työyhteisönä.

Kohtaamiseen liittyy myös positiivisia mielleyhtymiä herättäviä merkityksiä. Kohtaaminen voi tarkoittaa: jonkun näkemistä, tapaamista ja tavoittamista; tulemista kosketuksiin tai lähekkäin jonkun kanssa erityisesti seurustelumielessä; ajautumista tekemisiin jonkun kanssa; johonkin tai johonkuhun osumista tai koskettamista; tavoittamista; yllättämistä; kiinni saamista itse teossa. Positiivisia merkityksiä onkin löydettävissä sanakirjoista huomattavasti enemmän kuin negatiivisia merkityksiä.

Yhdessä koettuja hetkiä

Järjestimme vuoden aikana monenlaista tekemistä kohtaamisen erilaisissa merkityksissä. Kenties ilmeisin näistä on näkeminen, tapaaminen ja tavoittaminen. Olemme esimerkiksi kohtaamiskahvien ja vappuetkojen myötä pyrkinneet kokoamaan ihmiset oikeasti yhteen. Tapaamisia on järjestetty niin yksiköidemme kahvihuoneilla kuin talon ulkopuolella. Kohtaamisia on pyritty laajentamaan myös yli osas-

to- ja yksikkörajojen. Ristisanatehtävähäasteet ovat tuoneet kollegoja spontaanisti yhteen riskikkojen äärelle kahvihuoneisiin.

Kuvainnollisemmin koskettamista, tavoittamista ja yllättämistä ilmentää se, että vaikka emme fyysisesti välttämättä kohtaisikaan työn merkeissä, kohtaamme toisiamme ajatus-temme ja kiinnostustenkohteidemme kautta

myös työn ulkopuolella. Olemme koskettaneet toisiamme jakamalla kauniita kesäkuvia, juttelemalla yhdessä rakkaista lemmikeistämme ja kohdanneet toisiamme yhdessä lapsiemme kanssa Lapset mukaan töihin -päivänä. Yllätimmepä toisemme myös muun muassa siivoamasta Mustikkamaan rantaa kesäisenä iltapäivänä ja juoksemalla joukkueena maratonmatkan Töölönlahdella.

LAUSUNNOT JA ASiantuntijakuulemiset

Eduskunnan hallintovaliokunta

- **Asiantuntijalausunto- ja kuuleminen:** HE 26/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain 2 §:n muuttamisesta
- **Asiantuntijalausunto- ja kuuleminen:** HE 29/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta
- **Asiantuntijalausunto- ja kuuleminen:** HE 143/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan lakivaliokunta

- **Asiantuntijalausunto- ja kuuleminen:** HE 23/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Oikeusministeriö

- **Lausunto:** Lausuntopyyntö virkarikossäännösten uudistamista koskevista selvityksistä
- **Lausunto:** Tuomioistuinlaitoksen koulutusjärjestelmän kehittyminen: Selvitys tuomioistuinlain vaikutuksista
- **Lausunto:** Oikeuslaitostyöryhmän alustavat toimenpide-ehdotukset
- **Lausunto:** Vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttaminen
- **Lausunto:** Luonnos oikeusavun palkkioperusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta

Sisäministeriö

- **Lausunto:** Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain 2 §:n muuttamisesta
- **Lausunto:** Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja laiksi kansainvälistä suojelua hakevan

vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta

- **Lausunto:** Hallituksen esitys laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta ja ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta
- **Lausunto:** Esiselvitys tarpeesta muuttaa siviilikriisinhallintalaissa tarkoitettussa palvelusuhteessa olevien taustavirallisten henkilöiden vuosiloma-oikeutta koskevaa sääntelyä
- **Lausunto:** Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamiseksi
- **Lausunto:** Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta (säilöönotto ja maahantulokiello)
- **Lausunto:** Hallituksen esitysluonnos laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyin maahantulon torjumiseksi

Tuomioistuinvirasto

- **Lausunto:** Tuomioistuinlaitoksen vastuullisuusraportti 2023

Työ- ja elinkeinoministeriö

- **Lausunto:** Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden valtiontukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

- **Lausunto:** Hallituksen esitys laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- **Lausunto:** Hallituksen esitys eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- **Lausunto:** Luonnos hallituksen esitykseksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain 1 ja 24 §:n muuttamisesta
- **Lausunto:** Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupparekisterilain muuttamisesta

Valtioneuvoston kanslia

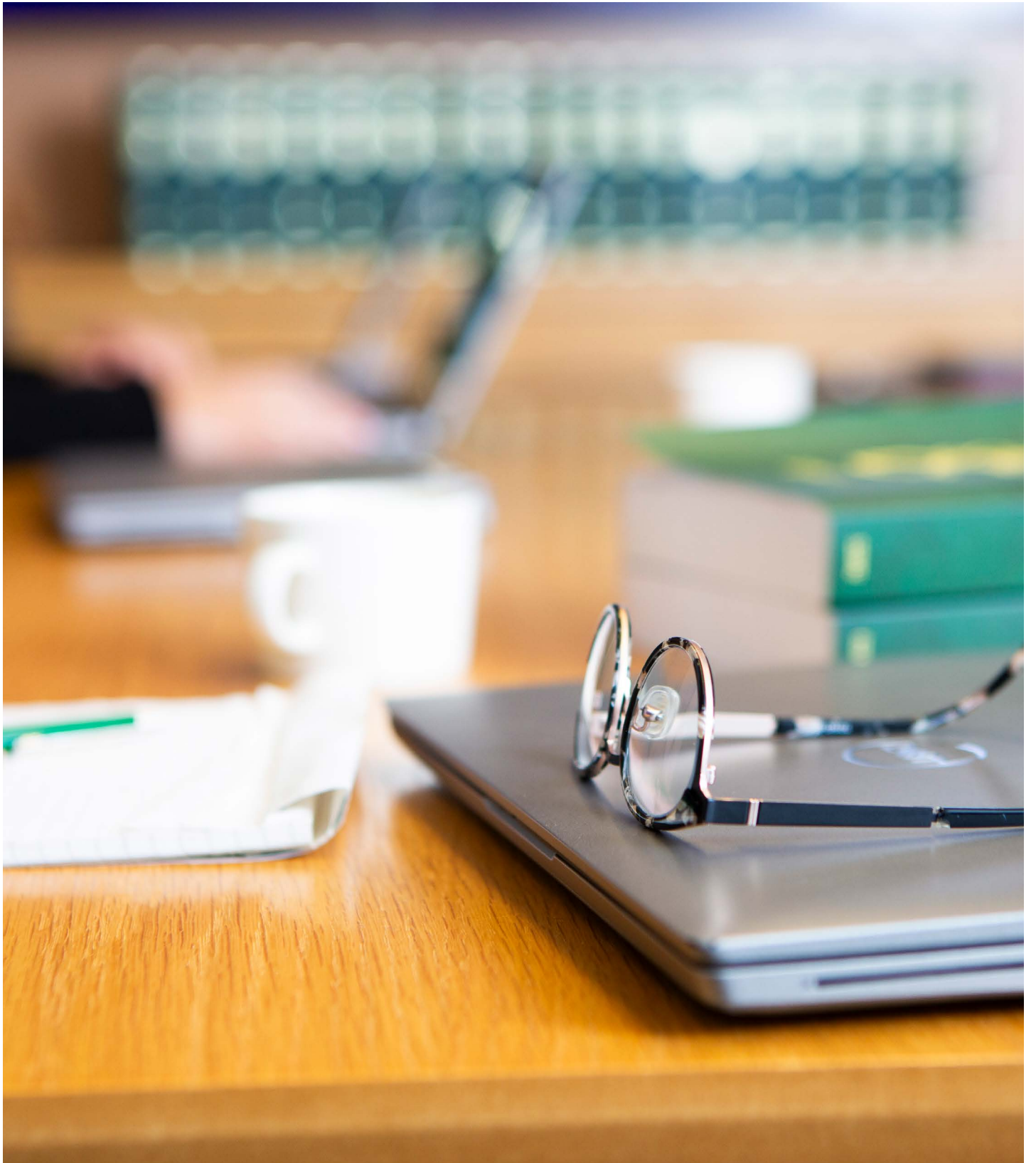
- **Lausunto:** Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karenssista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriö

- **Lausunto:** Suomi.fi-palvelujen strategisista tavoitteista

Ympäristöministeriö

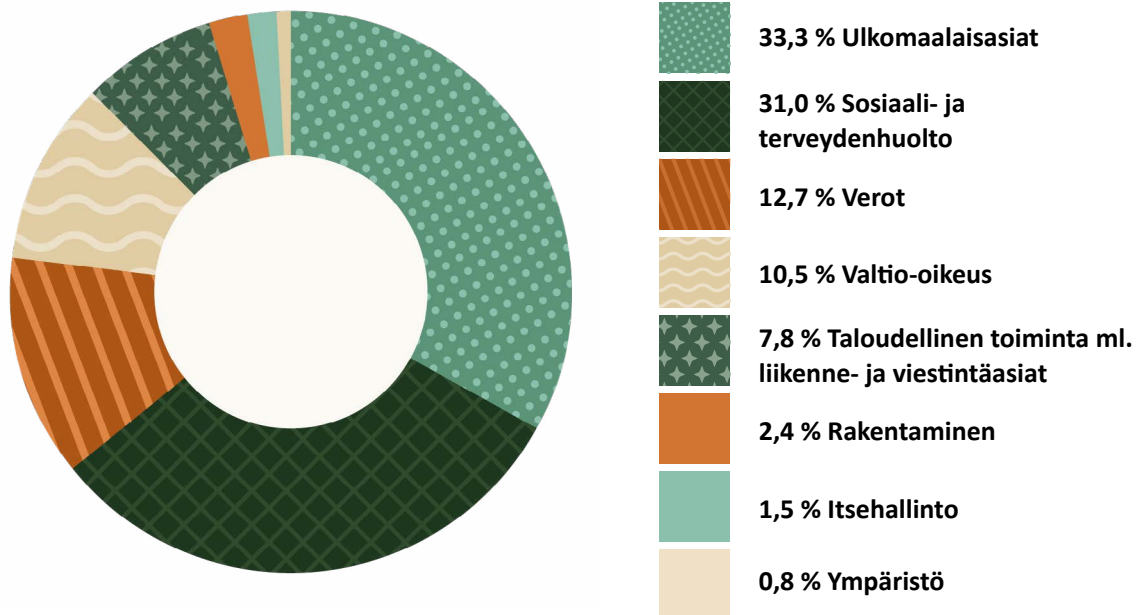
- **Lausunto:** Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta.

RATKAISUTOIMINTA JATKUI TEHOKKAANA

Hallinto-oikeuteen saapui vuonna 2024 yhteensä 7378 asiaa. Edellisvuonna asioita tuli vireille 6605 kappaletta. Asiamäärä kasvoi vajaa 12 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Asiamäärä kasvoi erityisesti taloudellisen toiminnan pääasiaryhmään kuuluvissa kauppaja yhdistysrekisteriasioissa (entinen yhdistysrekis-

teriasia) ja kiinteistöveroasioissa. Suurimmat pääasiaryhmät olivat aiempien vuosien tapaan ulkomaalaisasiat (33,3 prosenttia) sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoasiat (31 prosenttia). Veroasiat nousivat kolmanneksi suurimmaksi (12,7 prosenttia) pääasiaryhmäksi.

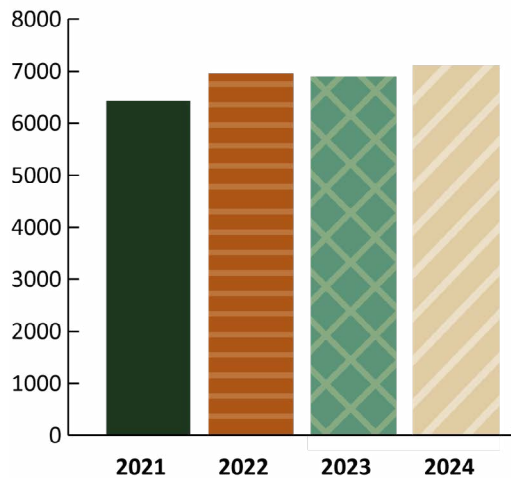

Saapuneet asiat pääasiaryhmittäin

YHTEENSÄ 7378 kpl

Ratkaistujen asioiden määrä kehittyi suotuisasti

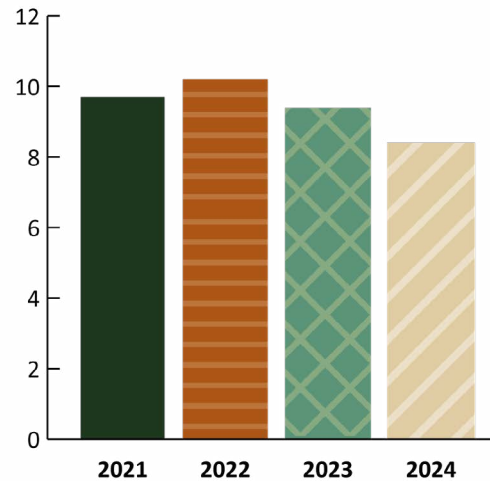
Hallinto-oikeus ratkaisi kertomusvuonna yhteensä 7108 asiaa, kun edellisvuonna ratkaistiin 6869 asiaa. Ratkaisuista 12 prosenttia johti muutoksenhaun kohteena olleen päätöksen muuttamiseen/kumoamiseen tai päätöksen palauttamiseen päätöksen tehneelle viranomaiselle. Eniten muutettiin veroasioita (31 prosenttia), sosiaali- ja terveydenhuoltoasioita (23 prosenttia) sekä ulkomaalaisasioita (17 prosenttia). Ratkaistuista asioista 17 prosenttia jätettiin tutkimatta tai raukesi.

Ratkaistujen asioiden määrä vuosina 2021–2024

Asioiden keskimääräinen käsittelyaika lyheni kuukaudella

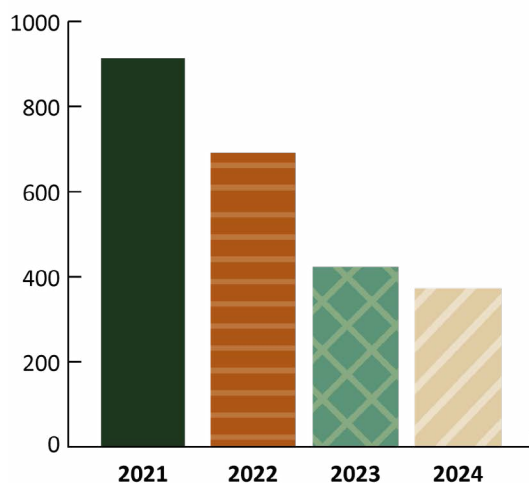
Ratkaistujen asioiden keskimääräinen käsittelyaika kertomusvuonna oli 8,4 kuukautta. Edellisvuonna asiat ratkaistiin keskimäärin 9,4 kuukaudessa. Keskimääräinen käsittelyaika lyheni kaikissa pääasiaryhmissä ja oli kertomusvuoden lopussa lyhimmillään sitten vuoden 2019 (7,8 kuukautta). Pisimpään viipyivät itsehallintoa (12,7 kuukautta), valtio-oikeutta ja yleishallintoa (10,9 kuukautta) sekä verotusta (10,4 kuukautta) koskevat asiat.

Keskimääräinen käsittelyaika (kuukautta) vuosina 2021–2024

Saapuneiden asioiden määrän kasvu heijastui vireillä olevien asioiden määrään

Vuodenvaihteessa vireillä olevien asioiden määrä oli edellisvuotta suurempi. Vuoden 2024 lopussa vireillä oli 4930 asiaa, kun vastaava luku vuoden 2023 lopussa oli 4660. Nousua edellisvuoteen oli vajaa kuusi prosenttia. Kun otetaan huomioon, että saapuneiden asioiden määrä nousi lähes 12 prosenttia, vireillä olevien asioiden määrän suhteellinen kasvu oli varsin maltillinen.

Yli 12 kuukautta vireillä olevien asioiden määrä vuosina 2021–2024

Yli 12 kuukautta vireillä olevien asioiden määrä jatkoi laskuaan

Vanhojen, yli 12 kuukautta vireillä olevien asioiden määrä jatkoi laskuaan vuonna 2024. Niitä oli edellisvuonna 423 kappaletta ja kertomusvuonna 372 kappaletta. Määrä väheni 12 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Yli 12 kuukautta vireillä olevista asioista suurin osa oli veroasioita (36 prosenttia) sekä valtio-oikeutta ja yleishallintoa koskevia asioita (27 prosenttia).

Suullisten käsittelyiden määrä pysyi ennallaan

Suullisia käsittelyitä järjestettiin kertomusvuonna yhteensä 119. Edellisvuonna vastaava luku oli 123. Suullisista käsittelyistä 66 prosenttia järjestettiin lastensuojeluasioissa. Seuraavaksi eniten suullisia käsittelyitä järjestettiin kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa (16 prosenttia).

TYÖTILASTO

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Itsehallinto	87	107	86	108	12,7
Hyvinvointialueasiat	8	25	9	24	10,8
Hyvinvointialueen palvelussuhdeturva	1	2		3	
Hyvinvointialueen säännöt ja taksat		4	1	3	4,2
Hyvinvointialueen talous		1	1	0	11,3
Hyvinvointialueen virkasuhteeseen ottaminen	6	4	4	6	14,4
Muu hyvinvointialueasia	1	14	3	12	8,0
Kirkollisasiat	19	8	18	9	15,6
Kirkon palvelussuhdeturva	4	1	4	1	11,8
Muu kirkollisia	12	4	11	5	14,4
Muu kirkon henkilöstöasia	3	3	3	3	25,1
Kunnallisasiat	60	74	59	75	12,1
Kunnallinen palkkaus, työaika ja vuosiloma	0	2		2	
Kunnallinen palvelussuhdeturva	2	5	5	2	9,7
Kunnalliseen virkasuhteeseen ottaminen	14	19	9	24	14,3

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Kunnalliset säännöt ja taksat	2	1	3	0	9,2
Kunnan talous	2	6	4	4	8,6
Muu kunnallinen henkilöstöasia	5	3	4	4	21,2
Muu kunnallisia	35	38	34	39	11,4
Rakentaminen	131	176	196	111	8,2
Maankäyttö- ja rakennusasiat	130	174	194	110	8,2
Asemakaava	36	34	43	27	9,7
Kadut ja yleiset alueet	5	14	18	1	5,7
Maisematyö lupa	2	1	3	0	10,4
Muu maankäyttö- ja rakennusasia	5	5	6	4	10,1
Poikkeaminen / maankäyttö- ja rakennusasia	23	25	37	11	8,0
Rakennuslupa	16	39	34	21	6,3
Rakennusrasitteet ja yhteisjärjestelyt	1		1	0	8,3
Rakennusvalvonta	17	20	23	14	8,5
Suunnittelutarveratkaisu	9	20	11	18	8,1
Toimenpidelupa	5	3	6	2	8,6
Tonttijako	1		1	0	8,2

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen	1	7	2	6	10,0
Yleiskaava	9	5	9	5	10,0
Ympäristönhoito ja rakennuksen kunnossapito	0	1		1	
Tieasiat	1	2	2	1	7,4
Muu tieasia		2	1	1	6,5
Yksityinen tie	1		1	0	8,2
Sosiaali- ja terveydenhuolto	1238	2287	2299	1226	7,1
Lastensuojeluasiat	559	661	754	466	9,5
Erityinen huolenpito	0	4	2	2	5,9
Huostaanotto ja sijaishuoltoon sijoittaminen	231	271	310	192	8,8
Huostassapidon lopettaminen	33	27	44	16	11,7
Kiireellinen sijoitus ja sen jatkaminen	96	125	128	93	10,0
Muu lastensuojeluasia	5	5	7	3	7,5
Muu rajoitus sijaishuollossa	27	23	30	20	10,7
Sijaishuoltopaikan muuttaminen	42	24	49	17	8,9
Yhteydenpidon rajoittaminen	125	182	184	123	10,0

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Lääkeasiat ja apteekkilaitos	2	6	4	4	8,9
Apteekkioikeuksia koskeva asia	2		2	0	10,6
Lääkkeiden hintavalvonta (HILA)		3	1	2	6,2
Lääkkeiden myyntilupa, markkinointi ja maahantuonti	0	2		2	
Muu lääke- ja apteekkiasia	0	1	1	0	8,3
Mielenterveysasiat	128	771	715	184	2,9
Hoitoon määrääminen mielenterveysasiassa	122	700	653	169	2,8
Itsemääräämisoikeuden rajoittaminen mielenterveysasiassa	6	27	31	2	3,5
Muu mielenterveysasia	0	3	3	0	6,2
Tahdosta riippumaton lääkehoito mielenterveysasiassa		41	28	13	3,3
Sosiaaliasiat	516	789	786	519	8,4
Kehitysvammaisten erityishuolto	1	1	1	1	17,1
Lastensuojelukustannusten korvaaminen	4	3	4	3	16,3
Muu sosiaaliasia	14	11	12	13	11,0
Muu sosiaalihuollon kustannusten korvaaminen	45	41	47	39	16,2

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Omaishoidon tuen myöntäminen	19	34	35	18	8,4
Sosiaalihuollon asiakasmaksut	16	25	14	27	15,0
Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut	3	3	3	3	12,6
Tahdosta riippumaton kehitysvammaisten erityishuolto	20	27	39	8	4,9
Toimeentulotuen myöntäminen / Kela	121	308	271	158	6,2
Toimeentulotuen myöntäminen / kunnat	32	61	51	42	7,9
Toimeentulotuen takaisinperintä / Kela	188	206	241	153	8,8
Vammaispalvelu	50	60	61	49	10,6
Vastaanottoraha	3	9	7	5	4,6
Terveydenhuolto ja sairaanhoito	33	60	40	53	11,6
Elintarvikevalvonta	1		1	0	18,8
Muu terveydenhuolto- ja sairaanhoitoasia	1	5	3	3	3,0
Terveydenhuollon asiakasmaksut	7	28	15	20	5,5
Terveydenhuollon ja sairaanhoitotoimen harjoittaminen	15	14	12	17	18,7
Terveydenhuollon kustannusten korvaaminen	9	13	9	13	14,4

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Taloudellinen toiminta mukaan lukien liikenne- ja viestintäasiat	173	575	447	301	6,5
Elinkeinoasiat	38	42	50	30	10,3
Elintarvikekauppa		1		1	
Kaivostoiminta	4	1	5	0	6,9
Kiinteistöjen ja asuntojen välitys	0	1	1	0	6,0
Kirjanpitolainsäädännön soveltaminen	13	10	17	6	12,1
Kuluttajansuoja	2		2	0	8,1
Muu elinkeinoasia	11	7	12	6	10,4
Rahoitusmarkkinoiden valvonta	8	5	8	5	12,7
Räjähdysaineet ja palavat nesteet	0	5	3	2	3,7
Sähkömarkkina-asia / vakiokorvaus	0	5	1	4	4,1
Sähköturvallisuus	0	1		1	
Tuoteturvallisuus	0	4	1	3	9,0
Vakuutustoiminta	0	2		2	
Liikenne ja viestintä	103	204	201	106	6,8
Ajo- ja vesikulkuneuvojen katsastus ja rekisteröinti	2	3	5	0	10,8
Ajokortti, ajo-oikeus ja ammattiajolupa	9	48	38	19	3,9

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Ajoneuvon siirtoa koskeva asia	7	12	11	8	6,7
Ammattimainen moottoriajoneuvoliikenne	1	6	4	3	9,1
Autokoulu	1	1	1	1	12,5
Joukkoliikenteen tarkastusmaksu	9	10	11	8	10,1
Liikennevakuutusmaksu	9	7	9	7	9,3
Liikennevirhemaksu	16	18	17	17	10,2
Merimiehiä, lentäjiä yms. koskeva lupa-asia	5	8	9	4	8,2
Muu liikenne- ja viestintäasia	1	1	1	1	10,7
Pysäköintivirhemaksu	38	87	89	36	6,0
Rautatieliikenne, merenkulku ja ilmailu	5	2	6	1	9,4
Ylikuormamaksu	0	1		1	
Maa- ja metsätalous	22	4	23	3	8,0
Metsästys ja kalastus	22	3	22	3	8,2
Muu maa- ja metsätalousasia	0	1	1	0	2,5
Oikeushenkilöt	10	325	173	162	4,8
Kauppa- ja yhdistysrekisteriasia		72	9	63	1,5
Siviilioikeudelliset oikeushenkilöt	2	1	3	0	12,0

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Yhdistysrekisteriasia	6	251	158	99	4,5
Yhtiöoikeudelliset hallintotoimet	2	1	3	0	19,0
Ulkomaalaisasiat	1653	2455	2525	1583	8,4
Ulkomaalaisasiat	1653	2455	2525	1583	8,4
Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä	6	19	17	8	7,0
Kansainvälinen suojelu	64	209	121	152	9,0
Kansainvälinen suojelu / nopeutettu käsittely	83	320	301	102	3,6
Karkottaminen	36	59	49	46	8,8
Muu ulkomaalaisasia	33	43	50	26	9,2
Muukalaispassi ja muu matkustusasiakirja	29	34	42	21	9,9
Muut oleskeluluvat	237	337	309	265	9,8
Oleskelulupa perheen-yhdistämisen perusteella	333	341	401	273	10,1
Opiskelijan oleskelulupa	61	98	94	65	9,3
Tilapäinen suojelu	36	5	40	1	5,9
Työntekijän oleskelulupa	474	745	787	432	8,0
Ulkomaalaisen käännyttäminen	127	119	156	90	10,1
Viisumiasia	26	21	35	12	9,0
Yrittäjän oleskelulupa	108	105	123	90	10,3

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Valtio-oikeus ja yleishallinto	722	777	829	670	10,9
Ampuma-aseasiat	28	27	33	22	10,3
Ampuma-aseasia	28	27	33	22	10,3
Kansalaisuusasiat	228	187	182	233	13,7
Kansalaisuusasia	228	187	182	233	13,7
Opetus- ja sivistystoimi	58	84	90	52	7,7
Ammattikorkeakoulut	3	2	3	2	16,3
Ammattiopetus	1	5	3	3	4,5
Kirjastot		1		1	
Muu opetus- ja sivistystoimiasia	2		1	1	21,5
Perusopetus ja lukio	39	61	69	31	6,2
Varhaiskasvatus	1			1	
Yliopistot	12	15	14	13	13,0
Turvallisuus, yleinen järjestys ja eräät luvat	19	30	35	14	7,3
Arpajais- ja rahankeräyslupa	4	8	9	3	8,8
Muu turvallisuutta, yleistä järjestystä ja eräitä lupia koskeva asia	11	21	21	11	6,3
Palo- ja pelastustoimi sekä väestönsuojelu	4	1	5	0	8,9

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Työvoima-asiat	14	15	10	19	13,6
Muu työvoima-asia	9	8	6	11	17,0
Palkkaturva ja muu toimeentuloturva-asia	1	1		2	
Tilaajavastuu	3	4	2	5	11,3
Työsuojelu	0	1		1	
Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus	1	1	2	0	5,5
Valtion virkamiehet	61	77	58	80	12,1
Muu valtion virkamiesoikeusasia	3	10	5	8	5,2
Valtion palvelussuhdeturva	20	43	26	37	9,4
Valtion virkaan tai virkasuhteeseen nimittäminen	28	20	23	25	17,3
Valtion virkamiesten palkkaus, työaika ja vuosiloma	10	4	4	10	8,6
Valtio-oikeus	1		1	0	4,3
Muu valtio-oikeusasia	1		1	0	4,3
Yleishallinto-oikeus	313	357	420	250	10,6
Asiakirjajulkisuus	70	91	85	76	10,6
Edunpalautus ja vahingonkorvaus	1		1	0	17,5
Eläkeasia	0	2		2	

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Harkinnanvaraiset ja muut valtionosuudet ja -avustukset	70	25	69	26	17,0
Holhustoimen edunvalvonta	6	8	8	6	15,3
Maksuvapautus	5	2	7	0	14,7
Muu yleishallintoasia	8	40	21	27	6,5
Nimiasia	8	2	9	1	16,2
Oikeudenkäyntimaksu	67	29	72	24	9,6
Oikeusapuasia	15	32	40	7	5,9
Passiasia	10	13	11	12	11,9
Tietosuoja	14	12	15	11	11,4
Valtion perintö	0	4		4	
Vankeinhoitoasia	11	62	56	17	3,7
Väestötietoasia	19	9	19	9	15,6
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasia	9	26	7	28	15,1
Verot	621	942	672	891	10,4
Ajoneuvoja koskevat verot ja maksut	39	38	53	24	9,0
Ajoneuvovero	19	12	23	8	8,3
Autovero / Verohallinto	19	21	26	14	10,2

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Autoveroa koskeva ennakkoratkaisu / Verohallinto	1	4	4	1	5,3
Polttoainemaksu	0	1		1	
Arvonlisävero	108	125	116	117	12,4
Arvonlisävero	91	99	86	104	14,6
Arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröinti ja ryhmärekisteröinti	0	3	2	1	6,1
Muu arvonlisäveroa tai vakuutusmaksuveroa koskeva asia	1	2	2	1	2,7
Verohallinnon ennakkoratkaisu arvonlisäveroasiassa	16	21	26	11	6,4
Muut verot ja verotusmenettely	97	359	109	347	8,8
Kiinteistövero	23	243	33	233	8,9
Muu valtiolle perittävä maksu / mm. maksuperustelakiin perustuva	4	10	8	6	4,5
Muu veroasia	0	1	1	0	1,8
Perintö- ja lahjavero	50	60	47	63	10,5
Varainsiirtovero	13	19	5	27	10,9
Verohallinnon ennakkoratkaisu muussa veroasiassa	1	8	5	4	5,6

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Verohallinnon ennakkoratkaisu perintö- ja lahjaveroasiassa	3	8	8	3	5,7
Verohallinnon ennakkoratkaisu varainsiirtoveroasiassa	0	5		5	
Veronkantoasia	3	2		5	
Verotukseen liittyvä laiminlyöntimaksu	0	2	1	1	1,1
Verotusmenettely	0	1	1	0	1,2
Tuloja koskeva verotus	316	394	356	354	10,1
Elinkeinotulon verotus	83	69	72	80	11,7
Ennakkoperintä ja työnantajan sosiaaliturvamaksu	7	14	14	7	9,4
Ennakkonpidätyksen ja ennakon-kannon muuttaminen	3	4	5	2	6,9
Henkilökohtaisen tulon verotus	140	178	146	172	10,4
Kansainvälinen verotus	31	28	28	31	10,4
Lähdevero	20	5	22	3	12,9
Maatilatalouden verotus	0	2		2	
Muu tuloverotusasia	0	4		4	
Siirtohinnoittelu	1			1	
Verohallinnon ennakkoratkaisu tuloveroasiassa	31	90	69	52	7,2

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Valmisteverot ja tulliasiat	61	26	38	49	14,2
Muu tulliasia	2	1	2	1	9,5
Tullaus	14	11	11	14	19,7
Valmistevero	45	14	25	34	12,2
Ympäristö	35	59	54	40	7,5
Asuntotuotanto ja asuntoasiat	0	2	1	1	6,4
Arava-asia	0	1		1	
Muu asuntoasia	0	1	1	0	6,4
Luonnonsuojelu	19	39	34	24	5,9
Eläinsuojelu	14	21	26	9	5,7
Luonnonsuojelulain mukainen asia	2	9	3	8	6,2
Maa-ainesasia	3	6	5	4	6,8
Natura 2000 -verkosto	0	1		1	
Rakennussuojelu	0	2		2	
Vesihuoltolain mukainen asia	3	4	3	4	11,9
Kiinteistön liittymisvelvollisuutta koskeva asia	3	4	3	4	11,9

Asiaryhmä	Vireillä vuoden alussa	Saapuneet vuoden aikana	Ratkaistuja vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käsittely-aika, kk
Ympäristönsuojelu	13	14	16	11	10,0
Jättemaksu	3	2	4	1	8,7
Muu jätelain mukainen asia	1	2	1	2	10,1
Päästökauppalain mukainen asia	1	1		2	
Terveysvalvonta	8	7	9	6	11,9
Ympäristönsuojelulain mukainen valvonta ja hallintopakko	0	2	2	0	4,0
Kaikki yhteensä	4660	7378	7108	4930	8,4

Kuvat

s. 1, 2, 4: Kuvatoimisto Kuvio Oy

s. 6, 10, 14, 31, 40: Sininen Kuva

s. 25: KMG Turku

s. 28: Heidi Strengell

Taitto: Mainostoimisto SST Oy

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

puh. 029 56 42000 | helsinki.hao@oikeus.fi | www.hehao.fi